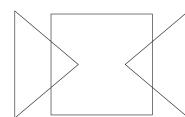
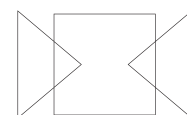

FREMTIDS
FABRIK

KUNSTNERISKE BLIKKE PÅ EN
HVERDAG MED HANDICAP

RAPPORT OG EVALUERING AF PROJEKTET

INDHOLD

- 3 Introduktion**
- 3 En handlingsorienteret tilgang**
- 4 Baggrund for projektet**
- 5 Projektets elementer**

- 6 Interaktionsstudier**
- 6 Metode og tilgang
- 7 Mark
- 9 Frederik
- 12 Sofie

- 15 Kunstnermøder**
- 15 Dogmekontrakten
- 16 Visionerne
- 16 Kunstnermøderne

- 16 Malou Bumbum**
- 16 Malous møde med Mark
- 17 Resultater

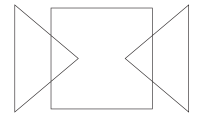
- 17 Esben Weile Kjær**
- 17 Esbens møde med Frederik
- 18 Resultater

- 19 Dalin**
- 19 Dalins møde med Sofie
- 20 Resultater

- 20 Netværksbaseret markedsføring**

- 21 Perspektivering**
- 21 Berøringsangst
- 22 Hjælp eller bobleplast
- 22 Mangfoldighed, og kampen for ikke at være normal
- 23 Handicap er normalt
- 24 Handicap er overskud

- 25 anbefalinger**

TAK TIL

Sofie Hemmingsen, Frederik Walter og Mark Sonne, som alle tre har inviteret os til at leve med dem i ethvert tænkeligt aspekt af deres liv - lykkelige som ulykkelige situationer med det formål, at lade os komme helt tæt på jer for at få et indblik i, hvordan det er at leve et liv med et handicap. I har indvilliget i at medvirke i projektet, fordi I gerne vil være med til at sætte fokus på unge med et handicap - på godt og ondt - og fordi I gerne vil være med til at sætte en dagsorden.

Tak for jeres mod og velvilje.

INTRODUKTION

Det Centrale Handicapråd har et ønske om at berige og perspektivere diskussionen om, hvordan unge mennesker med handicap og unge mennesker i deres omgivelser reagerer på og forholder sig til hinanden.

Kunstneriske Blikke på en hverdag med Handicap er et pilotprojekt, som udforsker dette tema ved hjælp af observationsstudier og iscenesatte møder mellem kunstnere og handicappede.

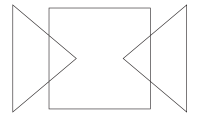
- Projektet zoomer ind på tre specifikke mennesker i Hovedstadsområdet (København og Helsingør), som lever med et handicap. Ønsket er at komme så tæt på den specifikke virkelighed som muligt.
- Projektet antager, at det konkrete indblik i specifikke menneskers liv, handlinger samt refleksioner og tanker om dette vil give inspiration til nye måder at tale om og forstå handicap.
- Vi rekrutterede derfor 3 mennesker, som lever med hver deres handicap og bad dem om at lade os komme med i deres liv - i begrænsede tidsrum og inden for nogle aftalte rammer, med ønske om at komme helt tæt på den handicappede som privat menneske i de perioder, hvor vi fulgte vedkommende.

EN HANDLINGSORIENTERET TILGANG

Projektet har valgt en aktivistisk og handlingsorienteret tilgang til undersøgelsen, idet vi valgte at udfordre berøringsangst og afstandtagen over for handicap med udgangspunkt i spørgsmålet:

Hvad skal der til for at unge trendsættende københavnere får lyst til at forholde sig til handicap, beskæftige sig med handicap og identificere sig med handicap?

Målet har været at undersøge dette ved at gøre det i praksis, og efterfølgende reflektere over, hvad det er der virkede eller ikke virkede.

BAGGRUND FOR PROJEKTET

Det Centrale Handicapråd har fået til opgave af regeringen at udvikle en langsigtet strategi, der skal fremme en positiv holdningsændring i samfundet og forbedre grundlaget for et ligeværdigt møde mellem mennesker med og uden handicap i alle samfundets sfærer. Strategien, der skal være færdig i slutningen af 2015, er en del af regeringens handicappolitiske handlingsplan.

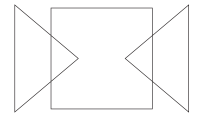
I arbejdet med strategien har Det Centrale Handicapråd søgt at hente viden og inspiration fra forskellige kanter, blandt andet har rådet taget initiativ til en inspirationsgruppe, hvor fagfolk med kompetencer inden for eksempelvis kommunikation, antropologisk analyse og handicapområdet samles for at diskutere, hvad der skal til for at flytte holdninger.

En del af inspirationsgruppens arbejde har været koncentreret omkring den antagelse, **at normer er styrende for vores opfattelse af andre mennesker**, samt troen på at **det personlige møde er essentielt for at komme den berøringsangst til livs**, mange har over for mennesker med handicap.

Ud fra disse perspektiver har inspirationsgruppen udviklet grundelementerne til en undersøgelse af unges holdninger til handicap, og hvordan disse kan påvirkes. Fremtidsfabrik har fået til opgave at udføre projektet, som består af to dele.

1. Et antropologisk interaktionsstudie, hvor vi har fulgt tre unge med handicap og de interaktioner, de har med folk omkring sig.
2. Et kunstprojekt, hvor tre unge kunstnere hver har levet sammen med en ung med handicap en hel dag, og derefter har formidlet møderne gennem deres kunst. Kunstværkerne blev afsløret til en fernisering i Dome of Visions den 12. februar 2015.

Målgruppen og hovedpersonerne i projektet er unge, da det formodes, at disse er forholdsvis åbne overfor nye indtryk, hvorfor det vil være muligt at påvirke deres holdninger til mennesker med handicap i en positiv retning, som de vil tage med sig videre i livet.

PROJEKTETS ELEMENTER

1) Forinterview

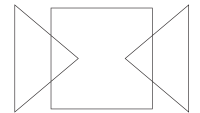
- Indledende samtale med projektdeltagerne hvor vi afklarede spørgsmål angående deltagelse i projektet.
- Ved forinterviewet aftalte vi designet for det antropologiske interaktionsstudie, i det vi aftalte de situationer, hvor vi skulle følge deltagerens "hverdag med handicap".

2) Antropologisk interaktionsstudie

- Denne undersøgelse bestod i, at vi fulgte med projektdeltagerne gennem en udvalgt del af deres hverdag. Vi søgte de steder/tidspunkter/forhold, hvor de selv mærkede omgivelsernes reaktion på deres handicap en tydelig måde.
- Vi fulgte projektdeltageren i det aftalte tidsrum, og lavede korte interviews med vedkommende undervejs, når vi stødte på hændelser eller situationer, hvor vedkommende oplevede at relationen mellem ham/hende som handicappet og folk omkring vedkommende var på spil.
- Vi ledte ikke efter situationer, hvor folk omkring den projektdeltageren gjorde noget "forkert" - men i stedet situationer, der på godt og ondt viser virkeligheden.
- Vi tog desuden kontakt til mennesker omkring projektets deltagere, som spillede en rolle i deres oplevelser. Disse blev efterfølgende inviteret til dybdeinterviews hos Fremtidsfabrik, hvor de blev interviewet om deres holdninger til handicap og deres refleksioner om den konkrete situation.
- På baggrund af dette produceredes en video, som fokuserer på projektdeltagerens oplevelser perspektiveret gennem udtalelser fra folk omkring vedkommende i disse situationer.

3) Kunstnermøder

- I denne del af projektet skulle projektets deltagere invitere en kunstner (som Fremtidsfabrik havde rekrutteret) til at følge sig gennem en hel dag af sit liv. Kunstnerens opgave var at forholde sig til mødet med dette jævnaldrende menneske, som lever med et handicap. Kunstneren skulle ikke være en neutral observatør og flue på væggen, men skulle forholde sig subjektivt til mødet.
- Kunstnerens opgave var at lade sig inspirere og påvirke af dagen og efterfølgende skabe et værk, som gav disse oplevelser form.
- Projektdeltageren bestemte, hvilken dag kunstneren skulle følge vedkommende
- Kunstneren fik metodefrihed, lov til at være nysgerrig samt lov til at arbejde med sit medie i løbet af dagen.
- Samarbejdet mellem projektdeltageren og kunstneren blev defineret ved, at begge underskrev en dogmekontrakt med nogle enkle regler, som rammesatte samarbejdet.
- Kunstværkerne blev afsløret til en fernisering i Dome of Visions d. 12. februar 2015.

4) Fernisering

- Resultatet af interaktionsstudiet samt de tre kunstværker på baggrund af møder med projektets deltagere blev afsløret ved en fernisering d. 12. februar 2015 i Dome Of Visions med ca. 200 deltagere. Formålet med denne fernisering var at se, om vi kunne få unge trendsættende københavnere til at interessere sig for handicap. Vi lancerede eventen med hjælp fra de 3 kunstnere samt via Fremtidsfabriks egne kanaler på de sociale medier, og selve invitationen blev sendt ud via facebook. Der kom lynhurtigt interesse og hype omkring ferniseringen samt en høj tilslutning. Samtidig oplevede vi en stor interesse omkring eventen fra trendsættende, unge københavnere - således indvilligede DJ Thomas Madvig, Venus Invaders, DJ Jean Van Baden i at DJe gratis til ferniseringen, ligesom Integrated Dance Exploration, Mads Ananda Lodahl, Hanne Struensee Schmidt og Jacob Nossell optrådte/talte gratis. At alle deltog på frivillig basis tager vi som et tegn på, at handicap bliver vedkommende og noget man har lyst til at beskæftige sig med, når man serverer det i den rigtige "indpakning."

INTERAKTIONSStudIER

METODE OG TILGANG

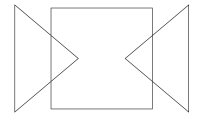
Præmissen for de antropologiske interaktionsstudier var at følge de tre unge projektdeltageres "hverdag med handicap" gennem udvalgte perioder af deres liv for at iagttage interaktionen mellem dem og mennesker i deres omgivelser. Men det blev hurtigt klart, at det var umuligt at lukke os selv ude fra denne ligning. Møderne med projektets deltagere, og de unikke indblik i deres liv kom også til at transformere vores eget syn på handicap.

Når vi iagttog interaktionen mellem unge med handicap og deres omgivelser oplevede vi, at de gnidninger som opstod i relation til anonyme fremmede (på gaden, i toget eller lignende) var situationer som de unge med handicap håndterede på rutinen. Vi oplevede ikke relationerne i det offentlige rum som uproblematisk, men snarere forudsigelige. Der er en berøringsangst fra omgivelsernes side overfor mødet med unge der har et handicap - og projektets deltagere er alle klar over dette, men det var sjældent disse situationer, som gav os indblik i nye refleksioner og nuancer.

Til gengæld oplevede vi i de mere tætte relationer - til f.eks. venner eller kærester men også møder i byen, hvor relationen blev personlig, at vi fik et nuanceret indblik i de refleksioner og vilkår, som livet med et handicap giver anledning til - både hos den som lever med handicappet og hos omgivelserne.

Samtidig oplevede vi også selv, at det personlige møde med projektdeltagerne er det, som begyndte en udvikling i vores eget syn på handicap. Det var som om viden om handicap kunne række et stykke ad vejen, men det personlige møde med projektets deltagere fik den viden ned i kroppen på os selv.

Den følgende gennemgang af projektets tre deltagere bygger på dette skyggeforløb samt opfølgende dybdeinterviews.

MARK

Om Mark

Mark er 30 år og arbejder på TV Glad på Tv Glad Radio. Han er en meget aktiv fyr, som træner 6 gange om ugen - 3 gange styrketræning og 3 gange løb. Han deltager ofte i motionsløb, og har løbet halvmarathon flere gange. Mark har siden 12 års alderen været meget svagtseende, og har desuden et lettere talehandicap.

Om Skyggeforløbet

Mark er en fyr, som har sine faste rutiner og ikke afviger fra disse. Han tager på arbejde, og efter arbejde tager han til træning. Altid i samme center og på samme tid. Han går sjældent ud, men holder sig meget derhjemme sammen med sin kæreste og sine venner og familie.

Da dette projekt går ud på at afdække interaktionen mellem unge med handicap og mennesker i deres omgivelser, valgte vi at følge Mark i trafikken og under hans træning - dels i hans faste center, dels i et nyt center på Nygårdsvej på Østerbro. Vi valgte at overtale Mark til at prøve et nyt center - fordi alle medlemmerne i hans vante center kendte ham, og dette påvirkede interaktionen. Vi havde brug for at få umiddelbare, spontane reaktioner på Mark ved at presse ham lidt ud af hans komfortzone.

Situation #1

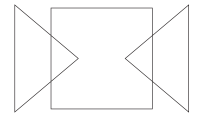
Da Mark begyndte at træne i Fitness World i Søborg, oplevede han, at folk tog afstand fra ham. Mark var dengang en stolt fyr, som ikke ønskede at skilte med sit handicap - han ville klare sig selv. Derfor gik han ikke med stok eller andre synlige tegn på, at han var svagtseende, da han trænede. Jeanette, som er manager, fortalte os, at hun syntes, Mark opførte sig mærkeligt, men hun undlod i første omgang at undersøge hvorfor. En dag, da det sneede, havde Jeanette placeret et skilt ved indgangen, der bad folk om at tage skoene af, før de gik ind. Det resulterede i, at Mark gik direkte ind i skiltet, da han kom op for at træne. Først der gik det op for Jeanette, at Mark var blind. Fra den dag ændrede Jeanette syn på Mark, og hun kunne nu fortælle centerets øvrige medlemmer, at Mark hverken er på stoffer eller arrogant, når han stirrer lige ud i luften og slingrer lidt, når han går.

Statement

"Jeg fik engang en klage fra andre mennesker i centeret - de troede han var på drugs, og syntes han havde en mærkelig adfærd." Jeanette, som er manager i Fitness World.

Situation #2

Johnny havde gennem en længere periode iagttaget Mark styrketræne, og Johnny havde konkluderet, at Mark var en meget dedikeret og fokuseret person. Det imponerede Johnny, der har en baggrund som fitnessstræner, og som selv går enormt meget op i sin træning. Han kunne samtidig se, at Mark, fordi han var svagtseende, ikke udførte alle øvelser teknisk korrekt. Derfor tilbød Johnny at hjælpe Mark med sin træning. Det blev begyndelsen til et træningsvenskab mellem de to. Johnny er alfahan og har en stor indflydelse i centeret i Søborg. Da Johnny begyndte at træne med Mark, byggede han bro mellem Mark og de øvrige medlemmer. Johnny var en icebreaker, som fremadrettet sikrede Mark anerkendelse i centeret.

Statement

"Det er det der er problemet for mange. De tør ikke gå hen til sådan en som Mark. De føler de skal overskride deres grænser. Jeg er jo skide ligeglad.

"Efter jeg begyndte at træne med Mark, begyndte folk at hilse på ham. Det blev mere naturligt - så kunne de jo bare sige: "Hej Mark, hvor er Johnny henne?," Johnny, Marks træningsmakker

Situation #3

Da Mark var til spinning i et helt nyt center, havde han store udfordringer men at klikke den ene sko ud af klampen, da han var færdig med at træne. Kim, som sad til venstre for Mark, spottede efter et stykke tid, at Mark var i vanskeligheder, hvorefter han steg af cyklen for at hjælpe Mark. På det tidspunkt var Marks ben begyndt at ryste voldsomt, og Kim kunne desværre ikke få Marks klampe af. Til sidst måtte instruktøren træde til og hjælpe. (Instruktøren vidste godt, at Mark var blind, fordi instruktøren var Tanja Hall.)

Statement

"Det var meget akavet, da jeg prøvede at hjælpe Mark ned af cyklen. Jeg følte mig dum, og jeg var vildt bange for at komme til at gøre noget forkert, nu når han ikke kunne se noget," Kim, der mødte Mark til spinning for første gang

"Det er grænseoverskridende at tale med handicappede. Man venter på, de taler færdigt - undgår situationen.,," Kim, der mødte Mark til spinning for første gang

Statement

"Det er mere akavet, hvis jeg ikke bliver hjulpet. Det med at blive hjulpet, og det ikke lykkes, det er, hvad det er - men han kunne i hvert fald guide mig," Marks oplevelse af situationen

Situation #4

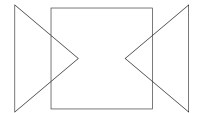
Louise mødte Mark ved lyskrydset, da Mark var på vej hjem fra træning. Mark havde sin blindestok med, så Louise spottede straks, at Mark var blind. Louise fulgte Mark over vejen, og de fik sig en kort snak om livet.

Statement

"Når man ser en handicappet, bliver man i tvivl, om de vil have hjælp - man er bange for at gøre noget forkert. Derfor synes jeg, de handicappede skal blive bedre til selv at bede om hjælp og sige, hvad de har brug for," Louise Konnerup

Statement

"Engang var jeg meget stolt - jeg nægtede at tage stokken frem, det var ligesom om, jeg ikke ville bukke under. Det gav mig mange problemer, så i dag har jeg stokken fremme, når jeg er ude, og så møder jeg altid søde mennesker, som vil hjælpe mig," Mark

FREDERIK

Om Frederik

Frederik er en ung fyr fra Helsingør, som studerer jura på Københavns Universitet. Han er for nylig flyttet i egen lejlighed centralt i Helsingør, efter tidligere at have boet sammen med sin mor. Lejligheden, familien og de nære barndomsvenner er et centralt omdrejningspunkt for Frederiks liv.

Frederik har en spastisk lammelse i den ene side, et handicap som han har levet med siden fødslen. Udover den spastiske lammelse har Frederik også OCD, hvilket han dog på det seneste har fået god kontrol med. Frederik har svært ved at vise, at han har brug for hjælp, og det hæmmer ham i transport samt andre situationer.

Det lader ikke til, at Frederik har et stort netværk - vi skulle have været ude at spise og i byen med hans venner, men der endte med ikke at møde nogle op. Han har fået rigtig stor hjælp af sin familie.

Desuden dater Frederik meget, og er meget optaget af at finde de rigtige piger.

Skyggeforløbet

Vi fulgte Frederik en aften, hvor vi mødtes hos ham og tog i byen på den lokale "Old Irish Pub" i Helsingør. Valget tager udgangspunkt i Frederiks ønske om at møde piger samt oplevelsen af, at handicappet spiller en markant rolle netop i mødet med piger.

Den typiske datingsituation for Frederik er at møde piger via onlinedating. Frederik vil dog gerne kunne møde piger i byen også - noget han tidligere har undgået, for derved at styre uden om ubehagelige situationer. Shadowing situationen er derfor en naturlig situation for Frederik, men også en lidt uvant situation.

Situation #1

Frederik kommer tæt på Dalin, som er fotograf på shadowing forløbet, og de to taler godt sammen. Frederik viser tydelig interesse for Dalin, og kommer med tilnærmelser. Situationen er venskabelig og sjov, men giver anledning til at vi efterfølgende interviewer Dalin om hendes oplevelse.

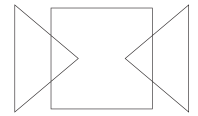
Dalins oplevelse af mødet med Frederik er, at fokus på hans handicap hurtigt forsvinder, og efter nogle få minutter glider det i baggrunden. Det Dalin oplever som den største barriere ift. Frederik er, at han virker "overbeskyttet" og "kommer fra Helsingør og går på Irish Pub". Det gør det svært for Dalin at kommunikere med Frederik på et lige niveau.

Statement

"Jeg kunne principielt godt falde for Frederik, men rent seksuelt ville jeg nok tænke over det," - Dalin Waldo

Statement

"Frederik skulle forestille at være spastiker, men det var han jo overhovedet ikke efter 5 minutter," Dalin Waldo

Ved et efterfølgende interview med Frederik og hans barndomsven Kasper forklarer Frederik selv, at han ofte har været bange for at komme helt tæt på folk, fordi han som spastiker er sent modnet, og derfor ikke altid har kunnet forstå kammeraternes snakke: *"Jeg følte, at hvis de virkelig gik i dybden, så vidste jeg ikke, hvad jeg skulle svare."*

Kasper mener dog også, at Frederik har været overbeskyttet: *"Mor har været god til at lade Frederik blive inde i bobleplasten", og "...hvis man er blevet pakket for meget ind, så gør det, at man får svært ved selv at tage beslutninger"*.

Kasper vurderer, at beskyttelsen i begyndelsen var nødvendig, men nu er der også tit tale om dovenskab og magelighed fra Frederiks side - *"du trækker handicapkortet, når der er noget du ikke gider - ligesom den der gang med AG København."*

Direkte adspurgt mener Kasper også, at Frederiks fysiske handicap har været med til at skygge for hans OCD problem - fordi det ligesom er mere normalt at være lidt underlig, når man også har en spastisk lammelse.

Situationen med Dalin er et eksempel, hvor det er de afledte effekter af handicapet, overbeskyttelsen eller de manglende livserfaringer, som skaber afstand til Frederik snarere end det er det reelle fysiske handicap.

Situation #2

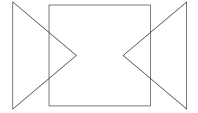
Frederik møder en pige på pubben, som han tidligere har gået i folkeskole med (hun gik et klassetrin over Frederik). Frederik taler med hende, og de taler bl.a. om Frederiks handicap, studier og ambitioner.

Hun giver udtryk for stor respekt for Frederiks ambitioner og plan om at lykkes - *"alle fortjener en chance"*, siger hun. Hun synes ikke Frederiks handicap bør være et problem. Frederik synes godt om hende, og siger, at *"du er sådan en pige, som alle fyre burde kæmpe om"*.

Efterfølgende interviewede vi pigen om hendes holdninger til handicap. Hun beskriver, at hun selv var *"den stille pige"* i folkeskolen, og ikke havde den samme selvtillid som i dag. Derfor kunne hun heller ikke rumme handicappede: *"Jeg ville nok synes det var lidt pinligt at blive set sammen med Frederik den gang"*.

Hun giver ikke udtryk for andet end velvilje over for Frederik, men det er på en altruistisk måde *"alle skal have en chance"*. Samtidig knytter snakken om Frederik hurtigt an til fortællinger om ubehag ved handicap mere generelt, hvor hun siger, at det *"... er sådan lidt ulækkert eller noget"*. Mødet med Frederik minder hende om hendes forhold til handicap generelt - noget hun opfatter som ubehageligt, og ikke har lyst til at tænke på.

Frederik oplever ofte en reaktion fra piger, hvor de giver udtryk for, at hans handicap ikke er et problem, men alligevel kan han mærke, at det er det: *"Jeg oplever piger der er sådan 'du er skide sød' og når de så hører om mit handicap skruer de ned til 20 km/t - uden at sige direkte, at det er problemet"*

Frederik er også godt selv klar over de associationer, han sætter i gang hos andre mennesker: *"Hvis en lækker pige kigger mig, er jeg usikker på om det er fordi hun synes jeg ser godt ud eller hun tænker 'han er nok på tur'", og "Jeg hader ordet sød - for betyder det sød som i attraktiv eller betyder det sød som i 'hvor er han nuttet'?"*

Situation #3

Denne situation er ikke en oplevet situation, men en situation, som Frederik har fortalt om ved flere lejligheder mens vi har fulgt ham.

Situationen udspiller sig sammen med Frederiks ekskæreste og svigerfar. Svigerfaderen forsøger at være forstående, og siger til sin datter: *"Så er det jo dig, der skal være handyman - og hænge billeder op og den slags".* Det er en situation Frederik oplever som meget intimiderende, for som han siger: *"De ting jeg ikke kan med én arm, det er ikke værd at kunne".*

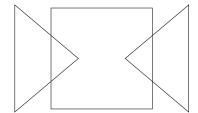
Situationen understreger Frederiks behov for bare at blive behandlet normalt, og at han synes forkert særbehandling kan være voldsomt problematisk.

Frederiks ven Kasper oplever også dette når de går på gaden sammen: *"Der er rigtig mange, som laver den der ... lige kigger op på mig for at se om det er ok", "Så bliver jeg faktisk forarget på hans vegne - bliver nok mere forarget end du selv bliver Frederik"*

Det tegner et billede af omgivelser, som kommer til at såre fordi de prøver at tage hensyn, måske endda prøver at tage for meget hensyn - hensyn på en forkert måde.

Frederik har en anden historie, som understreger dette. Gennem Spastikerforeningen meldte Frederik sig engang til et "seksualkursus". Frederik oplevede, at dette tilbud var meget langt fra hvad han havde brug for, *"... der var 8, som sad i rullestol og så var vi to gående - og hele kurset handlede om, hvordan man får sin hjælper til at gå ud mens man har sex!"*.

Frederik oplever, at "systemet" helst ser ham i en rolle som én der skal hjælpes og som har brug for hjælp - og det tager initiativet fra ham: *"På den ene side vil man gerne være normal - men når systemet sylter mig, så bliver man sådan... så kan man lige så godt få det meste ud af det."*

SOFIE

Om Sofie

Sofie er 23 år, og hun studerer jura på Københavns Universitet. Hun er en meget social pige, som dagligt hænger ud med sine venner. Hun interesserer sig for kunst - hun maler og hun går ofte til diverse ferniseringer og kunstudstillinger. Sofie og vennerne mødes på Floss 3-4 gange om ugen - Floss er en lille bar, som ligger i indre by - Floss er muligvis en af Københavns mindst kørestolsvenlige barer. Sofie var involveret i en trafikulykke som 16 årig, og har siden siddet i kørestol. Kørestolen lader ikke til at være en forhindring for Sofie, som går på Roskilde Festival med vennerne og lader dem bære hende ud i store bølger, når de rejser sammen til Barcelona. På Floss er toilettet i kælderens, og der hjælper vennerne hende også "bare" op og ned mellem øllene.

Om skyggeforløbet

Da Sofie har en udpræget social profil og forklarer, at hendes venners hjælp og nærvær bevirker, at hun ikke føler sig hindret af sit handicap, syntes vi det var interessant primært at følge Sofie i samvær med hendes venner. Vi var derfor med til middag og efterfølgende fest hos Sofie en fredag aften, og vi var med Sofie og vennerne på baren, Floss. Vi var interesserede i at finde ud af, hvordan Sofies venner oplever venskabet med Sofie, og evt. hvilken merværdi det giver dem at være venner med Sofie.

Situation #1

Da vi en sen lørdag aften var på vej mod baren, Floss, går Amanda, Sofies veninde, i forgrunden, fordi der står en cykel i vejen for Sofies kørestol. Amanda fjerner cyklen, hvorefter en fyr går hen og giver hende high five, fordi hun er sådan en god veninde. Jeg tog efterfølgende en snak med Amanda omkring denne reaktion, og om, hvilke tanker, hun gør sig i forhold til Sofies handicap. Amanda er, ligesom Sofie, jurastuderende på KU. Hun interesserer sig også for kunst, drenge og Roskilde Festival, og så laver hun frivilligt arbejde for Ungdommens Røde Kors. Hun er en del af "den københavnske inderkreds," der, ligesom Sofie, bliver inviteret til de hippe fester, ferniseringer og som står i døren til de rigtige fester.

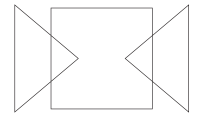
Amanda oplever det som helt naturligt, at hun hjælper Sofie, og hun synes, det er noget fis, når folk roser hende for dette, da denne ros nedbryder deres ligeværdige venskab og skaber en ubalance og et form for magtforhold i venskabet, som Amanda ikke ønsker. . Når man er venner, er man ifølge Amanda hinandens liv og skæbne. Amanda ser det som det mest naturlige i hele verden, at man hjælper sine venner. Hvis man ikke har det overskud, så fortjener man ikke venner. Amanda ved, at Sofie føler, hun har ubegrænsede muligheder, når hun er sammen med sine venner, fordi de kan få stolen med alle steder hen.

Statement

"Selvfølgelig er der dage, hvor jeg føler mig handicappet, men generelt gør mine venner, at jeg ikke føler stolens begrænsninger." Sofie

Statement

"Når tilfældige folk på gaden roser mig, fordi jeg hjælper Sofie, synes jeg, det er lidt er noget fis. Sofie er

min veninde, og jeg føler ikke, jeg gør noget godt, fordi jeg hjælper hende,” Amanda, Sofies veninde.

Situation #2

Da vi var ankommet til Floss, skulle Sofie på toilettet. Toilettet er nede i kælderen, og vi beslutter os for at lade Sofie køre ned mod trappen alene for at se, hvad der vil ske. Ved trappen står Julius, som Sofie har set et par gange på Floss og endda været til en enkelt fest med. Først kigger Julius bevidst væk, hvorefter Sofie spørger, om han ikke vil hjælpe hende ned af trapperne. Vi taler efterfølgende med Julius, der beskriver situationen som meget akavet, da han ikke vidste, om det ville fornærme Sofie, at han tilbød sin hjælp, ligesom han forklarer, at han faktisk var bange for, han ville tabe Sofie ned at trapperne, for han var jo ikke helt ædru.

Sofie opfatter ikke den slags kejtethed eller overdreven hjælpsomhed som problematisk, og hun er godt klar over, at en situation som ovenstående er hverdag for hende, mens den for f.eks. Julius er noget uvant. Hun oplever det som meget mere problematisk, hvis folk bare trækker sig og lægger afstand til hende, hvilket er en reaktion, som hun også nogle gange støder på.

Statement

“Da jeg så kørestolen, vidste jeg ikke, om jeg skulle hjælpe eller ikke skulle hjælpe. Næsten uanset hvad jeg gjorde, følte jeg, det var forkert,” Julius, gæst på Floss

“Jeg oplever da af og til, at folk er totalt kejtede omkring min kørestol, og at de enten tager afstand eller er overdrevne høflige. Overdreven høflighed synes jeg bare er sødt - jeg bliver til gengæld lidt trist, når folk tydeligvis tager afstand,” Sofie

Situation #3

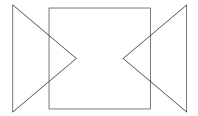
Julius fra Floss har som sagt mødt Sofie en del gange og talt med hende. Han har en enkelt gang haft hende og hendes venner med til efterfest i sin lejlighed i Studiestræde, hvor vennerne bar Sofie op på 4. sal. Julius fortæller, at han ikke ved, hvad der er sket med Sofie, fordi han aldrig har haft brug for at spørge ind til “det” Han begrundes sin manglende spørgelyst med, at han ikke tænker, at “det” (kørestolen) er interessant for Sofie at tale om, og han forklarer samtidig, at han selv flere gange har tænkt over, hvad der mon er sket med Sofie, siden hun sidder i kørestol.

Statement

“Jeg har aldrig spurgt ind til “det” (at Sofie sidder i kørestol) - da jeg har tænkt, at det ønsker Sofie ikke at tale om,” Julius - gæst på Floss

Statement

“Jeg tænker, at det er lidt akavet, når folk helt bevidst undlader at spørge ind til mit handicap... I stedet spørger de mine venner, hvad der er sket med mig - jeg tænker bare: Hvorfor fanden spørger de ikke bare mig?” Sofie

Statement

"Jeg oplever da, at der er folk, som ikke tør spørge, hvad der er sket med Sofie, fordi så kommer de nemlig og spørger mig i stedet," Amanda, Sofies bedste veninde

Situation #4

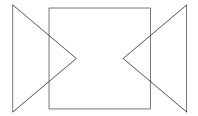
Sofie beskriver selv sit forhold til drenge som relativt uproblematisk. Hun dater en del og har været i flere faste forhold. Hun fortæller dog, at hun oplever berøringsangst, når det kommer til det seksuelle. At drenge har svært ved at spørge ind til det eller tage hul på den del. Hun vælger derfor altid selv at italesætte det, fordi som hun selv siger, så kan drengene først få et afslappet forhold til den del, når hun selv har det. Christoph er en fyr, som længe har flirter med Sofie - vi valgte derfor at tage en snak med Christoph om hans tanker vedrørende den seksuelle del. Christoph fortæller, at han føler sig tiltrukket af Sofie, men at han lidt har undgået at gå det sidste skridt, da han synes, den seksuelle del, som jo fylder meget i forhold, ville være lidt akavet - og at han ikke rigtigt har mod og overskud til at spørge ind til den del.

Statement

"Jeg dater ligeså meget som alle andre piger gør. I forhold til det seksuelle, så oplever jeg dog, at en del drenge er berøringsangste" Sofie

Statement

"Jeg kunne på en måde godt se mig selv date Sofie, men på det seksuelle niveau, der ville jeg tænke meget over, om hun kunne mærke noget eller ej," Christoph, en af Sofies bekendte

KUNSTNERMØDER

DOGMEKONTRAKTEN

****REGEL1****

Som gæst skal man følge værtens liv en hel sammenhængende dag i dennes liv - fra morgen til aften.

****REGEL2****

Værten har den fulde ret til at bestemme dagens indhold samt retten til ikke på forhånd at informere gæsten om dagens program.

****REGEL3****

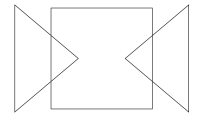
Gæsten har til gengæld lov til:
At være med hele dagen og alle steder
At være nysgerrig, spørge om alt og undersøge værtens liv
At udøve sin kunstform, notere samt dokumentere

****REGEL4****

Gæstens opgave er at reflektere over mødet med værten og værtens liv, og på baggrund af dette skabe et værk.

****REGEL5****

Gæstens værk præsenteres for værten ved projektets fernisering.
Værket må ikke præsenteres for værten inden ferniseringen, og gæsten har fuld kunstnerisk frihed i sin fortolkning af besøget.

Visionerne

Vi havde to visioner med de konstruerede møder mellem unge kunstnere og unge med handicap: Dels ønskede vi, at projektet blev spredt til den egentlige målgruppe, som var unge trendsættende københavnere. Dette havde vi en antagelse om ville ske, fordi vi valgte 3 unge kunstnere med et stort netværk og med en stor indflydelse på deres netværk - både i deres "analoge" liv og på de sociale medier. Kan handicap som følge af dette blive "talk of town"?

Dels var vi nysgerrige på at se, hvad der ville ske, når man foretager en intervention i deltagernes (og kunstnerens) liv. Kunne normbruddet som følger en sådan intervention være med til at udvide normalitetsbegrebet både hos den unge med handicap og hos kunstneren?

Kunstnermøderne

Kunstnerne blev rekrutteret gennem Fremtidsfabriks netværk, Talentfabrik med ca. 25 unge up and coming Københavnerkunstnere. Efter vi havde annonceret projektet og "jobbet", modtog vi 13 ansøgninger - vi screenede disse efter følgende regler:

Hvilke af disse kunstnere tror vi har den rette dybde og refleksionsevne til dette projekt?

Hvilke af disse kunstnere kan sikre en spredning til netværket - så vi får fuldt hus, når vi skal holde fernisering, og så projektet bliver "talk of town"

Med baggrund i ovenstående valgte vi at samarbejde med følgende 3 kunstnere:

Malou Bumbum

Malou Bumbum er en ung visuel kunstner på 21 år - hun er en up and coming foto- og videokunstner. Malou har allerede forestået en del større ferniseringer rundt omkring på den københavnske kunstscene, men hun kan stadig betragtes som en undergrundskunstner, hvilket giver hende en stor integritet blandt "Det Cool København". Hun har endnu ikke deltaget i større kommercielle projekter og har so far afstået at være en del af reklameverdenen. Vi valgte Malou, fordi vi var fascinerede af dybden i hendes kunst, samtidig havde vi brug for en kunstner med høj integritet og troværdighed.

Det blev Malous opgave at producere et kunstværk (fotokunst) på baggrund af hendes møde med Mark.

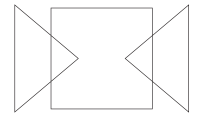
Link til Malous website

<http://maloubumbum.com/>

Malous møde med Mark

Malou fortæller selv, at hun havde en form for berøringsangst for mennesker med handicap før projektet. Hun gik blandt andet i parallelklasse med en pige, der var kørestolsbruger, og hun fortæller, hvordan hun havde undladt at spørge ind til hendes handicap og spørge ind til, om hun havde været handicappet hele sit liv. Malou syntes projektet var interessant, fordi det var så ekstremt grænseoverskridende at skulle "kastes direkte i armene på en blind", som hun ovenikøbet slet ikke kendte eller havde mødt.

Mark og Malou tilbragte en dag sammen, som Mark havde planlagt. Malou var med Mark til træning to gange - styrketræning om formiddagen og løb om aftenen og ellers hang de bare ud og hyggede sig. De spiste karrysild til frokost og gik tur rundt omkring søerne i København.

Som visuel kunstner var Malou enormt nysgerrig på at få indsigt i, hvordan det er at være Mark, som slet ikke er visuel. Hun spurgte ham derfor ad, hvad han gjorde, når han ønskede at få et indtryk af, hvordan et andet menneske ser ud. Mark fortalte, han plejede at tage vedkommendes hånd, fordi man via hænderne kan sige meget om en anden persons udseende. Malou besluttede sig derefter for at give sin hånd til Mark, så han kunne sige lidt om, hvilken type af person, hun er. Det tog Malou et billede af, som dog ikke blev det udvalgte billede til ferniseringen.

Da Mark og Malou spiste karrysild fortæller Malou, at Mark famlede efter sin karrysildemad i næsten 5 minutter. Malou havde besluttet sig for, at hun ikke ville hjælpe Mark, før han gav udtryk for det. Malou beskriver denne situation som både akavet men også befriende, fordi hun tvang sig selv til at blive i sin berøringsangst.

Malou fik udfordret en af sine fordomme i sit møde med Mark. Mark er en meget aktiv fyr, som træner stort set hver dag og løber halvmarathon. Det kom som en positiv overraskelse for Malou, at en med så stort et handicap kunne træne hver dag. Træning er en af de ting, Malou har prøvet at tage sig sammen til hele sit liv.

Resultatet af mødet mellem Mark og Malou blev et billede af Mark, hvor man kan ane, at der også er en anden person i billedet, hvilket der også er. Da Mark ikke er helt blind, men meget svagtseende, kan han se et par centimeter - derfor besluttede Malou sig for at sætte sit ansigt helt hen så det faktisk rørte ved Marks ansigt, så han kunne ane, hvordan hun så ud. I dette øjeblik tog Malou et billede.

Resultater

Efter projektet hænger Mark og Malou stadig ud sammen i ny og næ. Mark fortæller, at han er blevet bedre til ikke at være så perfektionistisk efter sit møde med Malou, og han har fundet ud af, at der findes mange rare mennesker i kunstmiljøerne. Mark har to gange siden været med Malou på bar på Fortunen i København. Malou har til gengæld besluttet sig for, at hun vil i god form, og hun har både været til styrketræning og til løbetræning med Mark.

Esben Weile Kjær

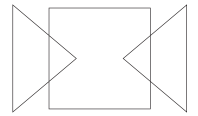
Esben er en ung multikunstner på 23 år - Esben er forfatter, digter, DJ, designer og så er han initiativtager til Henry`s Dream, en alternativ og eksperimenterende musikfestival. Esben blogger desuden for både Politiken og Information og i 2014 blev han nomineret som Årets Københavner. Esben er den mest kendte af de tre kunstnere, og vi valgte Esben, dels fordi han er ekstremt dygtig men også for at sikre en vis eksponering af projektet - vi så Esben som en oplagt talsmand, som er vant til pressen og som har en høj evne til refleksion og til at formidle refleksion.

Det blev Esbens opgave at producere et digt på baggrund af hans møde med Frederik.

Link til en af Esbens blogs: <http://www.idoart.dk/esben-weile-kj%C3%A6r/>

Esbens møde med Frederik

Esben fortæller, at han egentlig ikke rigtigt interesserede sig for mennesker med handicap eller havde givet sig selv i kast med at reflektere over, hvordan mennesker med handicap lever sit liv samt hvilke udfordring-

er og glæder de har. For Esben var mennesker med handicap "udyrket land." Esben fortæller, han søgte om at komme med i projektet, fordi han syntes, at dogmekontrakten var "et godt benspænd" at arbejde efter.

Esben og Frederik tilbragte en dag sammen, som Frederik havde planlagt. Frederik hentede Esben på stationen i Helsingør, hvorefter de tog sammen hjem til Frederik for at snakke og lære hinanden at kende. Esben beskriver denne følelse som en form for blind date, hvor han var lidt små-nervøs i begyndelsen. Hos Frederik spiste de spejlæg, mens de talte om stort og småt. Esben (som er homoseksuel) oplevede hurtigt, at de udfordringer, som Frederik oplevede som teenager lignede nogle af de udfordringer han selv oplevede som teenager, og de talte om, om man mon som minoritet oplever de samme livsvilkår (fordomme, stigmatisering osv) uanset om man eksempelvis er homoseksuel eller handicappet.

Da de havde spist tog de en tur i fitnesscenteret, hvor de roede i romaskine og styrketrænede. Esben viste sig at have en del mindre styrke end Frederik, og det fascinerede faktisk Esben, som i første omgang måske slet ikke havde troet, at man som spastiker var i stand til at træne hård styrketræning.

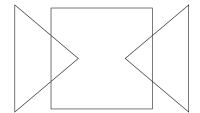
Efter træningen tog de hjem til Frederik, hvor de spiste bøf med løg. Esben beskriver sin fascination af, hvordan Frederik hele tiden søger at leve "det simple liv" Ingen udskejelser, ingen "nose to tail" middage eller ekstravagante samtaler.

Resultater

Esben beskriver sit møde med Frederik som at rejse til et nyt land - hvor man bliver bombarderet med nye indtryk og sanser og derved bliver enormt kunstnerisk inspireret. Mødet med Frederik var stik modsat Esbens liv i elfenbenstårnet med sine kunstner venner, ferniseringer & release parties. Esben fortæller, at det bestemt ikke er sidste gang han vil søge helt andre miljøer (gerne handicapmiljøer), når han ønsker ny inspiration til sin kunst. Som resultat af Esbens kunstneriske inspiration endte det faktisk med, han skrev to digte i stedet for et, som aftalt.

Frederik har levet et liv, hvor han konstant har forsøgt at tilpasse sig normen/det normale. Han har haft en følelse af, at det ikke er ok at være unormal/handicappet. I mødet med Esben bliver Esben hurtigt en form for rollemodel for Frederik - Esben, der som kunstner, konstant forsøger at tilstræbe det anderledes/og det unormale. Han klæder sig mod normen, han spiser mod normen og i hans kunst forsøger han konstant at problematisere normen, som Esben beskriver som "sovs og kartofler". Frederik finder i sit møde med Esben ud af, at Esben synes, det unormale er sejt - hvorfor han begynder at acceptere/rumme det unormale i sig selv.

Frederik har efter dette projekt besluttet sig for, at han vil følge sin drøm om at skrive stand up.

Dalin

Dalin er en ung film- og fotokunstner på 21 år. Hun er up and coming og har blandt andet lige vundet Politikens kunstpris for unge kunstnere. Dalin er tilknyttet Fatamorgana og har derigennem et enormt netværk af unge up and coming kunstnere. I Dalins ansøgning til projektet skrev hun, at hun syntes, projektet var enormt spændende - på grund af dogmekontrakten - men at hun ikke rigtig kunne forstå, at vi som Fremtidsfabrik kunne stå indenfor at lave et projekt, som splitter mennesker op i "handicappede og ikke-handicappede" - Hun mente ikke, at denne sondring var "fremtidsgodkendt" Hun godtog ikke præmissen. I Fremtidsfabrik har vi som grundregel, at vi altid inviterer vores største kritikere ombord, kun på denne vis kan man blive klogere, tror vi. Derfor valgte vi at invitere Dalin med i projektet.

Link til Dalins website:

<http://dalinwaldo.tumblr.com/>

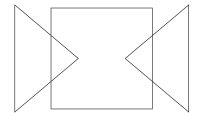
Dalins møde med Sofie

Dalin fortæller, at hun ikke oplever, at hun har berøringsangst i forhold til mennesker med handicap. Hun fortæller, at nogle mennesker med handicap (for eksempel en ældre fyr som kommer på den samme bar i København som hende) burde lære at opføre sig ordentligt, men sådan er det jo også med nogle mennesker, der ikke har et handicap. Ifølge Dalin vil man i fremtiden blive i stand til at se uden om folks handicap og alene kigge på deres kvalifikationer som mennesker. Hun sammenligner med transseksuelle som også før i tiden blev betragtet som syge mennesker. Først når omverdenen stopper med at sige, at handicappede er handicappede, vil de stoppe med at føle sådan.

Sofie og Dalin tilbragte en dag sammen, som Sofie havde planlagt. Pigerne interesserer sig begge for kunst og shopping og gyserfilm, så de tre elementer udgjorde omdrejningspunktet for mødet mellem de to. De mødtes hos Sofie, hvorefter de sammen kørte ind for at shoppe. Da de shoppede blev Dalin en smule overrasket over at se, hvor besværligt det var at komme frem i menneskemængden, når man havde en kørestol. Hun syntes ikke, at Sofie blev "mere handicappet" at denne betragtning, fordi ifølge Dalin er det samfundets ansvar at indrette samfundet, så ingen føler sig handicappede.

Efter de to piger havde shoppet, drak de kaffe på The Living Room - her måtte Dalin have fat i bartenderen for at få hjælp til at bære Sofie indenfor. Dalin var igen overrasket over alle de små udfordringer, det giver Sofie i Sofies hverdag at være kørestolsbruger, og hun fortæller selv her, at hun blev ramt af en stor taknemmelighed for, at hun ikke var kommet ud for den samme ulykke som Sofie.

De to piger tog efterfølgende hjem til Sofie, hvor de malede og hyggede sig. De interesserer sig begge meget for kunst, men hvor Dalin har fulgt sin drøm om at blive udøvende kunstner, har Sofie valgt den sikre vej som jurastuderende. De fik en snak omkring valg og fravalg, og Sofie lovede her sig selv, at hun skulle springe ud i det og forsøge at få sig et hobbyjob som hobbykunstner. Dalin havde nemlig overbevist Sofie om, at hendes kunst var helt fantastisk.

Resultater

Dalin besluttede sig for at lave en film, der hed "Overraskelsen." Overraskelsen bestod i, at Dalin ville lave en film, som på ingen måde handlede om Sofies kørestol. Fordi selv om Dalin efter sit møde med Sofie måtte erkende, det var besværligt at være kørestolsbruger, så mente hun stadig, at det var en samfundskonstruktion, at det var besværligt - og at Sofie som menneske jo bare var et helt almindeligt menneske som alle andre. Sofie fortæller selv, at hun blev enormt lettet til ferniseringen, da det gik op for hende, at Dalins film ikke portrætterede hende som "Sofie med et handicap" men bare portrætterede hende som en helt almindelig pige. Sofie synes nemlig selv, at det svære ved dette projekt var, at hun pludseligt skulle forholde sig til sig selv som handicappet og at de handicappede herved kom til at fylde en hel masse. Hun føler nemlig, at hun har accepteret sit handicap, og gennem denne accept kan hun leve et almindeligt liv, hvor handicappet på ingen måde udgør nogle begrænsninger.

NETVÆRKSBASERET MARKEDSFØRING

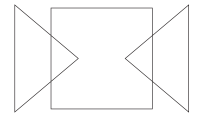
I Fremtidsfabrik arbejder vi efter sociologen, Everett Rogers teori om "Diffusion of Innovation." Teorien går kort fortalt ud på, at enhver tendens spreder sig gennem mennesker, og at det indenfor forskellige tendenser er forskellige typer af mennesker, der er innovatører - det vil sige, som tilegner sig en tendens først, og som samtidig har viljen og evnen til at sprede denne tendens til andre. Teorien tager udgangspunkt i, at mennesker påvirker mennesker mere end kampagner og viden påvirker mennesker.

I dette projekt har vi derfor valgt at arbejde med netværksbaseret markedsføring, hvilket konkret er sket ved, at vi har valgt kunstnere (og deltagere som lever med et handicap), som er innovatører/kulturskabere, og som derfor har evnen til at sprede projektets budskab i deres netværk. Derigennem er projektets deltagere rekrutteret efter, om vi tror på, de har en evne til at skabe positive holdninger til mennesker med handicap i deres netværk.

De 3 kunstnere har alle et stort netværk - de omgås hver en stor gruppe af mennesker, som ser op til dem og deres kunst, og som deltager, når de afvikler ferniseringer, digtoplæsninger mm., og som er villige til at dele deres kunst på de sociale medier.

De 3 kunstnere har samtidig et stort netværk og mange følgere på de sociale medier - primært på Tumblr, Instagram og Facebook. Kunstnerne comittede sig ved projektets begyndelse til, at de ville omtale projektet på de sociale medier og til, at de ville invitere deres netværk til ferniseringen i Dome of Visions.

Vi tror på, mennesker påvirker mennesker mere end massekommunikation (reklamer og kampagner) Derfor fokuserede vi på, at slutproduktet (ferniseringen) skulle være en fest for de 200 mennesker i København, som er kulturskabere eller venner med kulturskaberne. Vi tror og håber på, at kunstnerne og de 200 mennesker til ferniseringen vil udgøre starten til en bevægelse - en bevægelse om, at handicap er noget, der er sejt at forholde sig til.

PERSPEKTIVERING

Kunstneriske blikke på et hverdag med handicap er et projekt, som har udviklet sig undervejs i takt med, at møderne med unge handicappede har været med til at flytte vores eget fokus. Det som i begyndelsen var en intellektuel indignation over forskelsbehandling og afstandtagen til handicap opleves nu snarere som en stille undren over, at man overhovedet kan få den tanke at tage afstand til mennesker som Mark, Frederik og Sofie.

Frederik udbrød på et tidspunkt *“Og når jeg så ser sådan en kørestolsbruger på en café - jeg bliver simpelthen så glad, fordi de kommer ud og ikke bare sidder derhjemme!”* Det er det vi taler om - det perspektiv, som tager udgangspunkt i det andet menneske og ikke i ens eget ubehag ved at skulle konfronteres med noget uberegneligt.

Eksperimentet i projektet her har været at udfordre det etablerede billede, at ingen har lyst til at beskæftige sig med handicap - at det er sådan en livets skyggeside, hvor man nok føler sig forpligtet til at hjælpe, men af pligt ikke af lyst.

Ved ferniseringen i Dome of Visions oplevede vi, at glaskuplen kom til at symbolisere en midlertidig udvidelse af “normaliteten”, og vi for en stund var 200 mennesker sammen uden behov for at definere os i grupper, klikker, normale, unormale, rigtige eller forkerte.

Kunstnerne og deltagerne i projektet kom til at fungere som facilitatorer for denne bevægelse ved at lade os komme helt tæt på - ved at være mennesker frem for kategorier.

BERØRINGSANGST

Et af udgangspunkterne for projektet har været at mindske unges berøringsangst over for handicappede og handicap.

På baggrund af kunstnermøderne har vi lyst til at spørge: Var der berøringsangst i disse møder? Svaret er JA - i dén grad.

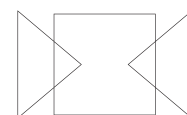
Malous insisteren på at vente 5 minutter mens Mark ikke kunne finde sin sildemad var angstprovokerende.

Esben beskrev efterfølgende det første møde med Frederik som en slags blind date, hvor hjertet galop-perede hele vejen i toget.

Dalins film giver eksplicit udtryk for at hun finder det upassende at fokusere på Sofie som “handicappet”, og hendes film ender som et eksperiment, hvor hun nægter at lade handicappet være det centrale.

Ovenstående viser, at når man tør møde det ukendte og udforske sin egen berøringsangst, så er det med til at skabe energi og spænding - der er noget på spil. Vi mener også, at den brede publikumsopbakning til ferniseringen viser det samme - folk deltog fordi der var noget på spil, og fordi de gerne ville opleve og udfordre deres egen berøringsangst. Selvfølgelig deltog folk også på grund af et godt line-up af kendte navne,

dj's og kunstnere, men vi oplevede, at mange deltog på grund af handicap temaet - ikke på trods af dette.

Vi tror det er vigtigt at fastholde, at det problematiske ikke er berøringsangsten over for mennesker med handicap, men det manglende mod til at se den i øjnene. Vi mener, at der heri ligger brændstof til oplysningsarbejde, som både rummer energi og forandringspotentialer.

HJÆLP ELLER BOBLEPLAST

Der opstår ofte helt naturligt en slags hjælperforhold imellem projektets deltagere og jævnaldrende i deres omgivelser. Det udspringer selvfølgelig af det helt konkrete forhold, at projektdeltagernes hverdag byder på situationer, hvor de har brug for hjælp fra mennesker omkring sig. Men for alle vi har talt med, deltagere såvel som mennesker i deres omgivelser, er der en insisteren på, at hjælperforholdet ikke må tage fokus fra den almindelige medmenneskelige relation.

Da Frederik stod på "scenen" i Dome of Visions og skulle sige et par ord om sin oplevelse med projektet valgte han at formulere sin drøm om at skrive stand-up og om at sige farvel til jagten på det "normale" liv. Det gav anledning til refleksion over, hvordan omgivelserne til unge med handicap kan være med til at understøtte en afhængighed af hjælp, selv når den ikke er nødvendig mere.

I vores samtaler og interaktionsstudier med Frederik ser vi et eksempel på et system og nogle omgivelser, der tager så meget hensyn og viser så meget hjælpsomhed, at han fristes til dovenskab. Selv hans bedste ven kalder det "*lidt for meget bobleplast*".

Episoden hvor Frederik meldte sig til et "seksualkursus" gennem Spastikerforeningen og blev sat sammen med andre handicappede, som slet ikke havde samme behov som ham selv er et eksempel på, at fokus på at hjælpe nogle gange kan være stigmatiserende.

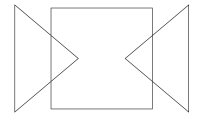
Hvordan kan man undgå, at handicapet får lov at blive en undskyldning for ikke at konfrontere sig med de problematikker som andre unge bliver mødt med. I Frederiks tilfælde viser udtalelserne fra Dalin tydeligt, at den største barriere ift. Frederik ikke er hans fysiske handicap, men følelsen af at han er overbeskyttet. Frederik er selv klar over at han har været beskyttet, kan grine af det med sine venner og har selv taget styringen med tingene - men det er relevant at overveje, om dette kan understøttes endnu bedre.

Sofie er et andet eksempel på en handicappet pige, som nægter at lade sig definere af handicap systemerne. Hun opfatter ikke sig selv som handicappet - og dermed opretholder hun ambitionen og forventningen om at kunne deltage på lige linje med alle andre.

De tre deltagere i projektet har vidt forskellige udgangspunkter, personligt såvel som ift graden og typen af handicap, så det er ikke pointen at foretage en sammenligning.

Dog kan vi konstatere, at alle de tre deltagere i projektet, af hver deres grunde, har modstand mod at blive en del af en "handicapgruppe" - ingen af dem føler, at prædikatet handicapet giver dem noget, som de kan bruge.

Mark sagde det tydeligt efter vores shadowing dag - "*I virkeligheden kan man jo slet ikke tale om handicappede,*

for der er simpelthen så stor forskel på f.eks. at være blind og at sidde i rullestol.”

MANGFOLDIGHED, OG KAMPEN FOR IKKE AT VÆRE NORMAL

Kunstnermøderne har demonstreret, at idéen om, at både kunstnere og handicappede repræsenterer en slags minoriteter i relation til det etablerede normalbillede ikke kun er principielt rigtig, men også bekræfter sig selv i de konkrete interaktioner mellem unge med handicap og kunstnere.

Det har været tydeligt, at kunstnernes opposition til normaliteten, ikke kun som protest, men i lige så høj grad som insisteren på, at mangfoldigheden er vigtig, har været et værdifuldt spejl for projektets deltagere - uanset om det har været i form af en ny opdagelse eller i form af bekræftelse til et allerede etableret standpunkt.

Vi mener helt konkret det er en overvejelse værd, om det skal prioriteres at skabe rammer for unge med handicap, hvor de får mulighed for at konfrontere sig med andre jævnaldrende, som reflektivt og intellektuelt kan byde på en alternativ selvforståelse. Der er ingen, som vi har mødt, der ikke hellere ville have været handicappet foruden. Men det er ikke det samme som at man skal definere sig som "hvor mange procent normal er du?". Mødet med kunstnerne viste, at der er andre skalaer og andre perspektiver, som kan bruges.

HANDICAP ER NORMALT

Hvis du vil vide noget om en ting, så studér dens modsætning. Dette princip har i særdeleshed været gældende for projektet her, hvor "normalitet" har været genstand for adskillige debatter og betragtninger - langt flere end "handicap" for at være helt ærlige.

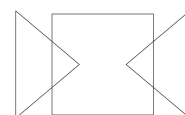
Det er alment udbredt, både blandt mennesker med og uden handicap, at tale om "handicappede" over for "normale". Men det er en præmis, som projektet giver anledning til at sætte spørgsmål ved. I hvis interesse er det egentlig at definere handicap som noget unormalt?

Det er helt forventeligt, at mennesker fødes med handicap, kommer til skade i trafikken eller bliver ramt af sygdomme. Det er ikke unormalt at være handicappet, selvom det er et mindretal, som er det.

Det er måske nok en teoretisk pointe, men vi oplever at det illustrerer forskellen i perspektiv på de mennesker, der er venner med, eller kommer tæt på deltagerne i projektet, og på den anden side det eksterne blik på dem.

De mennesker, som er tæt på Mark, Frederik eller Sofie opfatter dem ikke som nogen på den anden side af "normalitetskløften", men føler sig først og fremmest forbundet med dem. Derfor giver distinktionen mellem normal og handicappet ikke mening for dem.

Projektet her giver anledning til at overveje nøje, hvilke implicite begreber man tager til sig sammen med "handicap" betegnelsen. Det vil være beklageligt, hvis netop ønsket om at repræsentere mennesker med handicap bliver en medvirkende faktor til at cementere et normalitetsbegreb, som ikke formår at rumme handicap.

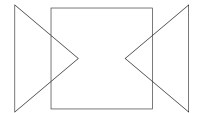
HANDICAP ER OVERSKUD

Der er for øjeblikket en strømning blandt unge, hvor fællesskabet og det at have overskud og rummelighed er i fokus. Til gengæld er det en generation, der er blevet druknet i krav, pligter og ansvarlige valg.

Vi mener, at ferniseringen i Dome of Visions er et eksempel på, at man godt kan forholde sig til handicap uden en moralsk pegefinger.

I en samtale med Mark Sonne om tilgængelighed på hjemmesider talte vi om, at det ofte bliver opfattet som lidt en "øv opgave", som er i modsætning til den kreative frihed og det design man gerne vil have frem.

Sådan bør det ikke nødvendigvis være - man kan godt forestille sig, at netop tilgængelighed blev et coolness parameter - et tegn på overskud til andet end sig selv - på nettet såvel som i den fysiske verden.

ANBEFALINGER

Vi har gennem dette projekt opdaget, at mødet mellem mennesker er essentielt, i det mødet konstituerer en oprigtig nysgerrighed i forhold til handicap. Vi tror på, at netop dette møde i modsætning til traditionelle envejskommunikerede kampagner er vejen frem, hvis man ønsker at fremme positive holdninger. Denne tilgang er i tråd med vores viden om Generation Z, som vil involveres i stedet for blot at blive tiltalt. På baggrund af dette vil vi hermed komme med et par konkrete ideer til kommende initiativer. Da vi er specialister i børn og unge, føler vi os udelukkende kompetente til at give anbefalinger, der vedrører denne målgruppe. Det betyder på ingen måde, vi fraråder initiativer rettet mod voksne og ældre - blot at dette ikke er vores kompetenceområde.

- **Forslag 1:** At arbejde videre med mødet mellem mennesker med og uden handicap i form af et interaktivt teaterstykke. Inspirationen er teaterstykket "Ungdom," som netop nu fremføres på Republique. Vi anbefaler dog, en meget gennemtænkt screening af de deltagende, så det sikres, at de unge med handicap for alvor har nogle historier, der kan brænde igennem og derved kan sælge varen. Link til Ungdom: <http://republique.dk/dk/forestillinger/ungdom/>
- **Forslag 2:** Det ville være interessant, banebrydende og fremtidsorienteret at foretage et eksperiment, hvor man rent faktisk måler, hvilken effekt mødet mellem mennesker kan have på hjernens påvirkning og perspektivere disse målinger til, hvordan en traditionel holdningskampagne påvirker hjernen. Dette kan gøres i praksis ved at etablere et samarbejde med en professor fra DTU Lars Kai Hansen, som via elektroder på hjernen kan måle påvirkningerne på hjernen og visualisere hjernens aktivitet (Amygdalaen og Prefrontal Cortex) mens den udsættes, dels for en holdningskampagne/film og dels for et konstrueret møde. Dette eksperiment ville egne sig rigtig godt til Roskilde Festival, hvor der kommer masser af unge mennesker.
- **Forslag 3:** Innovationsfestivalen Afsnit I har i år fokus på "Rethink Living" - herunder specifikt et fokus på projekter, hvor kunst skaber social forandring og fællesskab. Afsnit I ligger i sidst i 2015 og kunne være en oplagt ramme for opfølgende aktiviteter eller evt. en konference med fokus på handicap.
- **Forslag 4:** Vi har oplevet en enorm energi omkring dette projekt, og energi kan med fordel følges op, så derfor går denne anbefaling på at arbejde videre med nogle af de involverede i ferniseringen i Dome of Visions. Dette kunne ske ved, at man inviterer DJ og festkonge, Jean Van Baden, til at holde Distortions mest hypede mangfoldighedsfest.
- **Forslag 5:** Vi oplevede, at kunstnermøderne kunne noget. Denne del af projektet var ret small scale, både hvad angik budget og tid - derfor kunne det være interessant for jer at skabe en gennemtænkt og velbudgetteret #kunstprojekt 2